

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Раҳимҷон Хушдил дар мавзуй «Ташаккули меъёрҳои этикиву ҳуқуқӣ дар журналистикаи тоҷик (замони Истиқлол)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ

Этика ва таҳқиқу баррасии он аз масоили мубрами илмҳои гуманитарӣ доништа мешавад, зеро ин соҳа як ҷузъи муҳимми илми бунёдии фалсафа мебошад. Аз ин сабаб дигар самтҳои илмҳои гуманитарӣ вобаста ба таъйиноти худ ба масъалаҳои этикӣ рӯ ба рӯ ҳастанд, зеро ин масъалаи муҳим як рукни асосии онҳо низ гардидааст.

Масалан, ба вучуд омадани самтҳои этикаи ҳуқуқшиносӣ, этикаи касбии журналист аз намунаҳое ҳастанд, ки имрӯз ба таври густурда аз ҷониби муҳаққиқони ҳамин соҳаҳо мавриди баррасӣ қарор гирифтаанд. Яъне, мубрамии мавзӯ дар моҳияти он ифода меёбад, чун бидуни таваҷҷуҳ ба ахлоқи касбӣ ҳамчун ҷузъи муҳимми ташаккули касбият наметавон муваффақ буд.

Бо назардошти ин, муаллифи диссертатсия ҳам дар муқаддимаи он доир ба мақоми ахлоқ дар ҳаёти инсон сухан ронда, онро ҳамчун яке аз аслҳои зиндагӣ медонад ва хушахлоқӣ, маҳкум намудани хулку амалҳои бадро ҳамчун яке аз муҳимтарин масъалаҳои ҳастӣ шуморида, аз ин нигоҳ барои ҷомеа ниҳоят муҳим будани онро тазаккур медиҳад.

Ҳамчунин, дар муқаддима ба назари ҷомеашиносони тоҷик ҳам ишора шуда, аз ин назари маъмул ёдовар мешавад, ки яке аз дастовардҳои бузурги мо дар шароити муосири тезутунди ҷаҳонишавӣ нигоҳ доштани сарчашмаҳои ахлоқии худ буд, ки онҳо ҳамчун бунёди идеологияи давлатӣ ва ваҳдати миллӣ ба мо хидматдоранд.

Муаллифи диссертатсия ҳам ба ин назар мувофиқ аст, ки рӯй овардани миллати тоҷик ба арзишҳои анъанавию ахлоқии худ ақибмондагӣ ва маҳдудияти халқи тоҷик набуда, балки заминаи усулие мебошад, ки

тавассути он метавон дар шароити тағйирпазирии ҷаҳони муосир боқӣ монда, хатарҳои ҷиддиро бартараф сохт.

Дар идомаи ин мувофиқат ӯ менависад, ки бо таъя ба таҷрибаи ҷомеаи ҷаҳонӣ барои ҳамқадамӣ бо ҷомеаи демократӣ дар кишвари мо низ кӯшишҳои худтанзимкунии воситаҳои ахбори омма арзи ҳастӣ карда, ба натиҷаҳои назаррас даст ёфтаанд, ки ин раванд дар илми рӯзноманигории муосири тоҷик арзиши баррасӣ ва таҳқиқро дорад.

Бо зикри ин нуктаҳо аз муқаддимаи автореферат ба он ишора кардан мехоҳем, ки муаллиф вусъатнокии мавзӯи худ ва алоқамандии онро бо соҳаву самтҳои дигар хуб медонад ва аввалан ба моҳияти умумӣ, заминаҳои устувори онҳо таваҷҷуҳ намуда, баъдан дар бобу фаслҳои қори худ ба масъалаҳои мушаххаси марбут ба назария ва амалияи рӯзноманигорӣ рӯй оварда, онҳоро бомаром мавриди баррасӣ дода, бо таҳлилу таҳқиқи мисолҳои мушаххас аз фаъолияти воситаҳои ахбори омма ба натиҷаҳои муайян расидааст.

Дар баробари ин дастовардҳо дар автореферати диссертатсия баъзе масъалаҳои ҳалталаб низ вуҷуд доранд:

1. Ҷаҳонишавӣ ва таъсири он дар доираи илми рӯзноманигорӣ баррасӣ гардидааст. Аз нигоҳи мо, агар ба ин мафҳум ва таъсири он ба маърифату ахлоқи ҷомеа ва муносибати рӯзноманигорон низ таваҷҷуҳ мешуд, боз беҳтар мешуд.

2. Ахлоқ ва ҳуқуқ аз нигоҳҳои гуногун шарҳ ёфтаанд, аммо доир ба нақши муштараки онҳо дар ҳаёти ҷомеа ба таври умумӣ ибрази назар шудааст. Агар ин мазмун ба таври муфассал мавриди омӯзиш қарор мегирифт, арзиши қор боз ҳам болотар мерафт.

Эродҳои, ки зикрашон рафт, ҷузъӣ буда, ба мазмуни умумии қор таъсири ҷиддӣ надоранд.

Дар маҷмӯъ, автореферати диссертатсияи Раҳимҷон Хушдил дар мавзӯи «Ташаққули меъёрҳои этикиву ҳуқуқӣ дар журналистикаи тоҷик (замони Истиқлол)» ба талаботи бандҳои 31-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки

бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 6.2.22. Рӯзноманигорӣ мебошад.

Доктори илмҳои фалсафа,
директори Институти омӯзиши
масъалаҳои Осиё ва Аврупои
Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон
«19» октябри соли 2026

 Ҳайдарзода Р.Ҷ.

Суроға: Рудакӣ 33
Телефон: 93 730 87 87
E-mail: rustamhaydarov.tjk@gmail.com

«Имзои Ҳайдарзода Рустам Ҷӯраро тасдиқ мекунам»

/ Сардори раёсати кадрҳо
ва корҳои махсуси Институти
омӯзиши масъалаҳои Осиё ва Аврупои
Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон

Исмаилова У.

Суроға: 734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 33
Тамос: +992 93 330 1182